

afgiftekantoor
2200 Herentals 1
Wettelijk Depot
B.D.54.073

België - Belgique
PB
2200 Herentals 1
P409301

maandelijks clubtijdschrift

194

december 2022

verantwoordelijke uitgever
Kapittelbossen 9 – 2200 Herentals

Numismatica Herentals EGMP
redactie Rudy Dillen

Bestuur

Rudy Dillen	voorzitter - secretaris - penningm. - redacteur 0471-329179 rudy.dillen@telenet.be
Koen De Pooter	veilingmeester - waardebepalingen 0473-556266 koen.de.pooter@telenet.be
Frank Lippens	bibliothecaris - webmaster - archivaris 0475-552400 frank.lippens1@skynet.be

Numismatica Herentals

rekeningnummer	BE43 0014 2061 3601 - GEBABEBB
lidgeld-2023 16 €	lidmaatschap Numismatica Herentals EGMP (24 € voor EGMP-leden in het buitenland)
12 €	lokaal lidmaatschap Numismatica Herentals = enkel voor leden van andere EGMP-afdelingen (15 € voor EGMP-leden in het buitenland)
1 €	éénmalig daglidmaatschap voor nieuwe bezoekers
gratis	voor -18 jaar, vergezeld van een volwassen lid
50% korting	op het lidgeld, voor houders van een vrijetijdspas
aangesloten bij	Europees Genootschap Munt- en Penningkunde
website	www.numismatica-herentals.be

clubactiviteit telkens op de 2e zondag van de maand, 8-12u
zaal St-Antonius, Kapucijnenstraat 7, 2200 Herentals

zondag 11 december 2022 8 jan - 12 feb – 12 maart 2023

cover:

De *Reserve Bank of Fiji* heeft onlangs een herdenkingsbiljet uitgegeven van 88 cents, met daarop de Chinese God van Rijkdom.

Het bankbiljet zal niet in omloop gebracht worden en is alleen beschikbaar voor verzamelaars.

De waarde van 88 cents is niet toevallig: het getal 8 wordt in

de Chinese cultuur beschouwd als een geluksgetal en brengt rijkdom en voorspoed. Dit thema is gekozen omdat het passend werd bevonden om mensen rijkdom en geluk toe te wensen in een context van uitdagende wereldwijde evenementen en onzekere politieke toestanden.

88 cents - Good Luck & good fortune - May prosperity be yours

(zou ook een nieuwjaarswens kunnen zijn ...! zie artikel)

EGMP-jaarboeken 2022

Clubnieuws

Dankzij het voortreffelijk werk van redacteur Jan Moens en de inzet van de vele auteurs is het EGMP-Jaarboek-2022 reeds klaar. Het jaarboek zal beschikbaar liggen tijdens onze clubactiviteit van zo 11 december (en volgende). Gelieve, zoals gebruikelijk, op de lijst af te tekenen, achter uw naam, vooraleer het boek mee te nemen. Veel leesplezier!

Oproep vanwege het EGMP!

Beste leden,

Graag verneem ik of jullie de Muntklapper in de toekomst al dan niet digitaal willen ontvangen. De reden van deze vraag is dat er de laatste jaren een structureel negatief saldo is. Dit omwille van: minder inkomende publiciteit, hogere papier en drukkosten, maar vooral de veel duurdere verzendingskosten. Graag, vóór einde van dit jaar, jullie reactie sturen naar **carlo.bogaert.egmp@sec.be**. Waarvoor mijn oprechte dank.

Met vriendelijke groeten, Luc Van Eeckhout, EGMP-voorzitter.

Reactie na publicatie van het overlijdensbericht van Tom Passon

Mk

Hartelijk dank voor het toesturen van het tijdschrift van Numismatica Herentals. Ook dank voor de mooie woorden aan Tom Passon. Gelukkig kan ik u medelen dat de Muntkoerier blijft voortbestaan. Dit was ook de grote wens van Tom, het voortbestaan van zijn levenswerk 'de

MUNTkoerier'. Met vriendelijke groet, Ike Maessen

Nieuw adres: Evenkamp 5, NL-6041 PC Roermond

T: 06-48501779, E: info@muntkoerier.com, W: www.muntkoerier.com

Eindactiviteiten

zondag 11 december 2022

11.15u **Trekking van de jeugdtombola**
munt + biljet + boek

gratis lootje voor -18 jaar
altijd-prijs!

11.20u **Aanwezigheidstombola**

gratis voor alle aangesloten leden

- * zilveren 50 forint, 25 jaar Bevrijding - Hongarije 1970
- * zilveren 50 escudos, 125 jaar Nationale Bank - Portugal 1971
- zilveren 10 lirot, Hanukkah Holland lamp - Israel 1975
- * UNC-biljet 50 nuevos pesos, Artigas - Uruguay 1989

11.25u **Trekking lootjestombola**

1 € = 1 lootje 5 € = 6 lootjes

- * gouden 20 francs, Leopold II - België 1878
- zilveren 1.000 esc., Encontro de dois mundos - Portugal 1992
- zilveren 5 shillings, koning George VI - Zuid-Afrika 1951
- zilveren 5 francs, Leopold II - België 1867
- zilveren 1.000 escudos, S. Casa da Misericordia - Portugal 1998
- zilveren 5 dollars, 7th Seap Games - Singapore 1973
- * zilveren one dollar, WWF zeeschildpad - Bermuda 1986
- * UNC-biljet 10.000 lire diecimila, Alessandro Volta - Italië 1984

met telkens een lekkere fles Solatio Rouge, Pays d'Oc - Frankrijk, 2019

11.30u **Start van de clubveiling**

tijdig biednummer afhaken!

Oplossing muntenpuzzel: 1.000 lire 1978 Vaticaan, Johannes-Paulus I

Tijdens de clubactiviteit van 13 nov vonden we 45 invulstrookjes in onze rode puzzelbox ('n record!). Alle hadden het te zoeken sleutelwoord correct: **SINT PIETER**. De schiftingsvraag vroeg een schatting van het aantal muntjes in de schaal op onze bestuurstafel: **426 stuks**. Jan Van Loon (Arendonk) kwam er met 421 het dichtst bij en kreeg dan ook terecht de zilveren prijsmunt met fles wijn. **Proficat Jan!** Met dank aan alle deelnemers en een dikke merci aan bedenker Leopold Verbist!

vragen

antwoorden

1. Hoelang was Johannes-Paulus I paus toen hij overleed? **33 dagen**
2. Wat was de doodsoorzaak? **hartinfarct**
3. Waarom koos hij de nooit gebruikte pausnaam van Johannes-Paulus?
als eerbetoon aan zijn 2 voorgangers Johannes XXIII en Paulus VI
4. In welk jaar werd hij geboren? **1912**
5. Wat was zijn naam voor hij paus werd? **Albino Luciani**
6. Wat was zijn functie voor hij paus werd? **Patriarch van Venetië**
7. Wie was zijn opvolger? **Johannes-Paulus II**
8. Hoe wordt een nieuwe paus aangekondigd? **Habemus papam**
9. Wie is de graveur van deze munt? **Guido Veroi**
10. Waar werd deze munt geslagen? **Zecca di Roma**

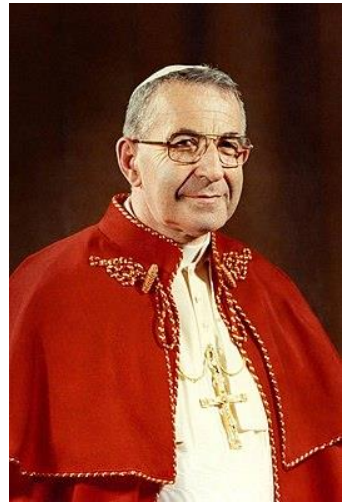

1978, zilver 835/1000, Ø 31,4 mm, 14,6 g, 198.500 ex.

Zijn vroegere leven

Hij werd geboren als Albino Luciani te Forno di Canale (Dolomieten, Noordoost-Italië) op 17 oktober 1912. Zijn vader Giovanni was metselaar. Reeds als 10-jarige sprak hij de wens uit om priester te worden. Omwille van zijn zwakke gezondheid werd hij lange tijd in een sanatorium opgenomen. Zijn vader was antiklerikaal maar gaf hem toch toestemming om naar het seminarie te gaan. Daar was hij een rebel met zijn uitspraken over de bijbel en hij werd ervoor gestraft en er werd zelfs gedreigd met uitsluiting van het seminarie. In 1935 werd hij tot priester gewijd en in 1937 werd hij professor aan het grootseminarie te Belluno. In 1946 promoveerde hij tot doctor in de theologie. Hij schreef ook een boek “Catechetica in briciole” (Catechismuskruimels). In 1955 werd hij voorgedragen tot bisschop maar dat werd geweigerd door paus Pius XII. Maar in 1958 werd hij opnieuw voorgedragen tot bisschop en dat werd aanvaard door de ondertussen nieuwe paus Johannes XXIII. Hij werd gewijd in de Sint-Pietersbasiliek en werd dan bisschop van Vittorio Veneto. Hij nam ook deel aan het Tweede Vaticaans Concilie dat door Johannes XXIII werd samengeroepen in 1962-65. Hij was ongelukkig met de encycliek Humanae Vitae van paus Paulus VI in 1968 omdat die de pil als voorbehoedsmiddel veroordeelde. Luciani was eens te meer de rebel.

Tot paus verkozen

In 1969 overleed de toenmalige patriarch van Venetië en werd Luciani voorgesteld. Aanvankelijk bedankte hij voor de eer, maar aanvaardde de

benoeming na enige druk toch in 1970. Hij werd kardinaal in 1973 wat hem het recht gaf deel te nemen aan pausverkiezingen.

In 1978 overleed de toenmalige paus Paulus VI. Een conclaaf werd samengeroepen met 111 kardinalen. Er waren 4 potentiële opvolgers maar Luciani was daar niet bij. Het was dan ook een grote verrassing dat Luciani tot paus verkozen werd op 26 augustus. Hij nam de nooit gebruikte pausnaam Johannes-Paulus aan uit eerbetoon voor zijn twee voorgangers Johannes XXIII, die hem tot bisschop benoemde, en Paulus VI die hem tot kardinaal benoemde. Men verwachtte een lang pontificaat want de nieuwe paus was nog jong (66 jaar).

De Sint-Pietersbasiliek in het Vaticaan

Zijn overlijden

In de nacht van 28 op 29 september 1978 om 5h15 trof een zuster Johannes Paulus I dood aan in zijn bed met in zijn hand wat papieren. Een bijgeroepen dokter stelde vast dat de paus overleden was aan een hartinfarct waarschijnlijk de avond ervoor rond 23 h. Zijn pausschap had welgeteld 33 dagen geduurd. Hij werd begraven op 4 oktober 1978. In een daaropvolgend conclaaf van 14 tot 16 oktober werd de Poolse kardinaal Karol Wojtyla tot paus Johannes-Paulus II verkozen. Dat zette een evolutie op gang van niet-Italiaanse pausen die tot vandaag voortduurt.

Speculaties rond het overlijden

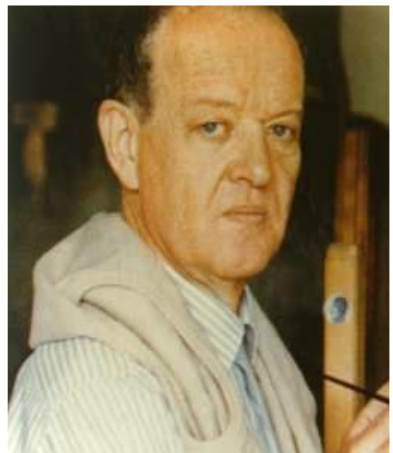
De plotselinge dood van Johannes Paulus I leidde er onmiddellijk toe dat de zich verzamelende kardinalen opgeroepen werden – onder meer door een artikel in de Italiaanse krant *Corriere della Sera* – een autopsie toe te staan om zo de precieze doodsoorzaak vast te stellen. De kardinalen vroegen vervolgens twee teams van deskundigen om nader advies. Op 2 oktober kwamen de kardinalen bijeen om de adviezen te bespreken. Twee artsen adviseerden tegen een autopsie, omdat de doodsoorzaak al was vastgesteld. Een patholoog-anatoom adviseerde vóór een lijkschouwing, omdat de doodsoorzaak niet zonder nader onderzoek zou kunnen worden vastgesteld. Niettemin besloten de kardinalen, na een stemming, in overgrote meerderheid geen toestemming te geven voor een autopsie, omdat deze voeding zou kunnen geven aan de inmiddels ontstane geruchten over de mogelijk niet-natuurlijke doodsoorzaak van de paus.

Er verscheen ook een boek *Gods wil of maffia? De onverklaarbare dood van Johannes-Paulus I* waarin schrijver David Yallop probeerde aan te tonen dat er sprake was van verdachte omstandigheden, vergiftiging, waarin de paus overleden was. Hij suggereerde dat de paus wilde breken met het uiteengezette anticonceptie-beleid van de encycliek *Humanae Vitae* van Paulus VI. Volgens Yallop zou de paus van mening zijn geweest dat anticonceptie, gelet op de overbevolking en de enorme kindersterfte, toegestaan moest worden. De schrijver suggereerde ook dat Johannes Paulus I van plan was geweest op te treden tegen de onregelmatigheden binnen het bankwezen van het Vaticaan. Reden voor een moord?

Er volgden ook nog toneelstukken en films over de vermeende moord op Johannes-Paulus I. Toneelstukken: *Hey! Luciani: The Life and Codex of John Paul I* en *The Last Confession*. Films: *The godfather III* en *The pope must die*.

Zaligverklaring

In 2002 werd in het Vaticaan een proces opgestart tot zaligverklaring van paus Johannes-Paulus I. Dat is een lang proces en uiteindelijk werd de paus zalig verklaard op 4 september 2022.

graveur Guido Veroi

De munt

De munt werd kort na zijn dood in 1978 als eerbetoon gegraveerd door de Italiaanse Guido Veroi (1926-2013). Er werden 198.500 exemplaren geslagen door de Zecca di Roma (Munt van Rome). Hij was ingenieur van opleiding maar ook een veelzijdig kunstenaar. Hij graveerde vele Italiaanse medailles en munten w.o. de beroemde 500 lire Caravelle 1958.

500 lire Caravelle, zilver 835 ‰, 29,5 mm, 11 g, oplage: 24 milj. ex.

Voorzijde: 3 karvelen met wapperende vlaggen, met de boeg naar rechts
bovenaan: REPUBLICA ITALIANA, onderaan: L.500, muntteken R.
Keerzijde: buste van een vrouw in renaissancekleding, naar links. Langs
de rand de wapenschilden van de 19 regio's/regionale hoofdsteden.
Onderaan de naam GIAMPAOLI.

Geslagen in zilver door de Munt van Rome, 1958-1967.

Auteurs: Guido Veroi (vz) en Pietro Giampaoli (kz).

Bibliografie

Wikipedia, *Paus Johannes Paulus I*,

https://nl.wikipedia.org/wiki/Paus_Johannes_Paulus_I

De Fiji Reserve Bank brengt bankbiljet uit van 88 cents

De Reserve Bank of Fiji (RBF) heeft onlangs een herdenkingsbiljet uitgegeven van 88 cents met op de voorzijde de Chinese God van Rijkdom. Dit heeft her en der een verkeerde snaar geraakt, gezien de lancering ervan in een tijd van geopolitieke spanningen, met oa. de militaire show-off van Noord-Vietnam, de onzekere situatie met Taiwan en de invloed van China in de Stille Oceaan.

De God of Wealth, omringd door munten, houdt een geldboom

Het bankbiljet zal niet in omloop gebracht worden en is enkel bedoel voor verzamelaars. De waarde van 88 cents is niet toevallig: naast de 2 achten is het biljet ook nog eens uitgegeven op de 8e dag van de 8e maand - hoe meer achten, hoe beter. Dit omdat in de Chinese cultuur het getal 8 als geluksgetal wordt beschouwd.

De uitgifte van het bankbriefje heeft menig wenkbrauw doen fronsen en heeft geleid tot een storm van verontwaardiging op sociale media. Mensen maakten enerzijds grapjes over de ongebruikelijke waarde van 88 cents, terwijl anderen zich afvroegen waarom de RBF het biljet heeft vrijgegeven op een moment dat China's groeiende invloed in de Stille Oceaan voor diplomatieke spanningen zorgt. N.a.v. deze 'verkeerde informatie en speculatie op sociale media', gaf de RBF een verklaring uit en zei dat het biljet werd gemaakt om verkoopsinkomsten te genereren op de Chinese en een bredere Aziatische markt en voegde eraan toe dat 'geen nieuwe bankbiljetten van FJ\$ 0.88 meer in omloop zullen worden gebracht'.

'Dit bankbiljet van FJ\$ 0.88 is één van de honderd non-valuta biljetten en munten die de RBF sinds 1974 heeft geproduceerd', aldus nog de verklaring. 'De praktijk is vergelijkbaar met de postzegelproductie, waarbij hobbyisten bankbiljetten en munten kopen voor hun verzameling

De keerzijde toont een hibiscusbloem, het symbool van de Fiji-eilanden

In het verleden heeft de RBF biljetten en munten op de markt gebracht met kerstafbeeldingen, beroemdheden, monumenten en fauna-thema's. Hoewel dit gebruikelijk is zei Biman Prasad - leider van de Partij van de Nationale Federatie - dat de uitgiften meestal met een specifieke bedoeling worden geproduceerd. Dit ter gelegenheid van herdenkingsmomenten van nationale en internationale betekenis', vertelde Prasad aan het ABC's programma *Pacific Beat*. 'Ik denk dat het vragen oproept zoals: Wat betekent het, wat herdenkt dit?'

De La Rue - het Britse bedrijf dat samenwerkt met de RBF om het biljet te ontwerpen en te produceren - voegt eraan toe dat het thema is gekozen om mensen rijkdom en geluk te wensen in de context van uitdagende wereldwijde gebeurtenissen'. De RBF heeft meer dan 8 miljoen euro aan inkomsten gegenereerd door verkoop van dit soort munten en biljetten. Prasad zei nog dat het vreemd is dat de bank zich bezig houdt met het werven van fondsen, terwijl er veel belangrijkere zaken zijn: inflatie en kosten van levensonderhoud. De Chinese gemeenschap in Fiji is klein maar belangrijk: de 8.000-tal mensen van Chinese origine vormen ca. 1% van de bevolking. Volgens Prasad wordt de gemeenschap gerespecteerd voor de significante manier waarop werd bijgedragen aan de ontwikkeling van het land, in de huidige geopolitieke omstandigheden creëert het echter 'verdenking en controverse'.

Zilveren denier van Karel de Grote/Karel de Kale, geslagen in Melle (Fr), z.j., type METVLLO, ca. 768-877.

In september 2022 werd er op een akker in het Maaseikse gehucht 'Het Ven', een zeldzame munt gevonden van de Karolingers: een denier van Karel de Grote / Karel de Kale. Munten uit die tijd worden hier in het Maasland uiterst zelden gevonden (zie boek 'Opmerkelijke muntvondsten op Maaseiker grondgebied').

Karel de Grote (768-814) of **Karel II de Kale** (840-877), zilveren denier, Melle (Poitou, Fr), 1,51g, 20mm,

Voorzijde: kort gevoet kruis in het veld, omschrift tussen 2 parelcirkels: + CARLVS REX FR, (Karel koning der Franken).

Keerzijde: monogram van Karolus in het veld, omschrift: + METVLLO
Literatuur: Caron II, pagina 128, n°1. Simon Coupland, Koninklijk Nederlands Jaarboek voor Munt- en Penningkunde 102 (2015) p. 61-96.

De Karolingische zilveren denier, geslagen op naam van Karel, 'koning van de Franken', uit de muntplaats Melle, type METVLLO, is één van de meest voorkomende. Er zijn er veel geslagen door **Karel de Grote** (768-814) tussen 793-814 en door Karel de Kale (840-877) tussen 840 en ca. 864. Melle was in de 8ste- en 9de eeuw de locatie van een bekende Frankische zilvermijn. Het gevolg daarvan is dat Melle, in die periode, één der meest productieve munt was, dit vanwege het plaatselijk ontgonnen zilver.

Het is momenteel nog onmogelijk om deze munten van dit type van Karel de Grote en Karel de Kale met zekerheid toe te schrijven aan één van beide koningen, daar ze identiek zijn.

Karel de Grote werd geboren in 747/748 (omstreden datum) en overleed op 28 januari 814 in Aken. Hij was vanaf 9 oktober 768 koning der Franken tot aan zijn dood in 814. Vanaf 25 december 800 was hij keizer van het Heilige Roomse Rijk, gekroond door Paus Leo III in Rome.

Karel de Kale werd geboren in Frankfurt-am-Main op 13 juni 823 en overleed in Avrieux (departement Savoye) op 6 oktober 877. Hij was koning van West-Franken (840-877) en tot keizer gekroond van het Heilige Roomse Rijk (875-877) op 25 december 875 door paus Johannes VIII in Rome als Karel II.

Hun beide regeerperiode als Frankische koning werd onderbroken door Lodewijk de Vrome (814-840), vader van Karel de Kale en de zoon van Karel de Grote.

Bibliografie:

Emile Caron II, Monnaies féodales Françaises, p. 128, n°1, Parijs, 2002.
Simon Coupland, Attributing the Melle coins of Charlemagne (768-814) and Charles the Bald (840-877), particularly single finds from the Netherlands, Koninklijk Nederlands Jaarboek voor Munt- en Penningkunde N° 102 (2015), pag. 61-96.

Atmikes.be, Karel de Grote / Karel de Kale, denarius, Melle (Fr), z.j. ca 768-877.

Arnaud Grispén, Opmerkelijke muntvondsten op Maaseiker grondgebied - Van de Kelten tot Wereldoorlog II. Het Punt Dendermonde, 2018.
Wikipedia, Karel de Grote en Karel de Kale.

Met dank aan: Hendrik De Backer en Nico Smeets (foto's).

Deze munt werd geregistreerd en ingevoerd bij de Centrale Archeologische Inventaris (CAI) van de Vlaamse overheid, zoals de wet dit voorziet. Id. en vondstnr. 8250. Datum vondst: 13-9-22, Registratie bij CAI: 17-9-22. **Arnaud Grispén**

De gestolen muntschat uit Gingelom is teruggegeven aan Frankrijk

De gestolen Romeinse muntschat, die 2 jaar geleden is opgedoken in Gingelom, is teruggegeven aan Frankrijk. Een Fransman beweerde op zijn grond in Gingelom 14.000 Romeinse munten uit de 3e eeuw nC. gevonden te hebben, maar het ging om een archeologische witwasoperatie. Volgens de Belgische wet ben je eigenaar van de archeologische vondsten die in je eigen grond vindt, en je mag ze dus ook doorverkopen. Dat was 'de vinder' in Gingelom ook van plan. Hij had zijn vondst gemeld aan het Agentschap Onroerend Erfgoed (AOE), zoals het hoort. Maar daar roken de onderzoekers meteen onraad.

Schat was niet diep genoeg begraven

'Die man had de muntschat begraven op het terrein in Gingelom dat hij daarvoor speciaal had aangekocht, zodat hij zozeggd legaal eigenaar van de vondst werd en ze vervolgens kon verkopen', legt Marleen Martens van het AOE uit. 'We hebben op het terrein onderzoek gedaan naar de kuil waarin de munten waren gevonden. En die munten bleken in de bouwvoor - de ploeglaag of de bovenste 20-30 cm - te zitten die hoogstens enkele eeuwen oud kan zijn, terwijl de muntschat bijna 2.000 jaar oud was, dus die context klopte niet. Zo bleek dat hij de munten er zelf begraven had en ze dus niet afkomstig waren uit Vlaanderen, maar uit Frankrijk', aldus Martens, zo brachten de Vlaamse onderzoekers hun Franse collega's op de hoogte en is de schat teruggegeven aan Frankrijk.

Belangrijke muntschat met heel veel onderzoekspotentieel

Eigenlijk heeft de Fransman geprobeerd in ons land de vondst, die hij deed in Frankrijk, wit te wassen. 'In Vlaanderen ben je wel eigenaar van de archeologische vondsten die je op je eigen terrein doet.' In Frankrijk is het verboden om met een metaaldetector op zoek te gaan naar waardevolle voorwerpen. In ons land mag dat wel. In Vlaanderen mag je enkel op pad met een metaaldetector als je erkend bent. Die erkenning kan je aanvragen bij het AOE. Het is ook van belang dat je toestemming hebt van de eigenaar van de grond waar je met je detector loopt. Als je iets vindt, moet je de vondst ook melden aan het AOE', besluit Martens.

1	25.00	16	31.00	31	10.00	46	11.00	61	9.50
2	27.00	17	5.00	32	8.00	47	14.00	62	7.00
3	3.50	18	2.75	33	8.00	48	2.50	63	6.00
4	6.50	19	37.00	34	1.00	49	17.00	64	7.00
5	20.00	20	20.00	35	2.00	50	42.00	65	13.00
6	3.50	21	20.00	36	47.00	51	11.00	66	4.75
7	10.00	22	2.00	37	24.00	52	2.25	67	5.50
8	6.50	23	2.00	38	7.00	53	-	68	12.00
9	9.50	24	-	39	1.00	54	-	69	22.00
10	32.00	25	22.00	40	1.00	55	-	70	6.50
11	20.00	26	5.00	41	3.75	56	11.00	71	1.50
12	22.00	27	-	42	11.00	57	2.25	72	17.00
13	12.00	28	21.00	43	15.00	58	1.50	73	8.50
14	8.00	29	15.00	44	4.00	59	1.50	74	2.75
15	4.00	30	2.25	45	4.00	60	1.00	75	6.00

Veilingmodaliteiten

- elk lid kan loten binnenbrengen bij Koen, de clubveilingmeester.
- deze loten moeten vergezeld zijn van een lijst in 2-voud, met naam van de inbrenger, een beschrijving van de loten en hun inzetprijs, deze lijsten worden samen gecontroleerd en afgetekend. Deze formulieren zijn te bekomen aan onze bestuurstafel, ze kunnen tevens gedownload worden van de clubwebsite: www.numismatica-herentals.be/veiling.
- elke bieder haalt tijdig vóór de veiling een biednummer af aan de tafel.
- door dit nummer duidelijk zichtbaar op te steken zal het bod automatisch verhogen, het lot wordt toegekend aan de hoogste bieder.
- het bod wordt verhoogd als volgt:

1–5 €: +25 cent

5–10 €: +50 cent

10–50 €: +1 euro

50–100 €: +2 euro

+100 €: +5 euro

- direct na afloop van de veiling gebeurt de afhandeling met kopers en verkopers met contante betalingen.
- de veilingkosten bedragen: 7,5 % voor de koper, 7,5 % voor verkoper.
- bij gouden munten wordt geen opgeld gerekend.
- niet-verkochte loten worden gratis teruggegeven.

Veel succes!

4

10

11

14

nr	land	munt			kwal	mat	inzet	
1	Rome	Diva Faustina	sestertius	138-141	ZG	AE	2.50	
2		Constantinus II	AE 19mm – muntplaats London	337-340	F/ZF	AE	1.00	
3		2 Romeinse munten, te determineren			F	AE	1.00	
4		3 Romeinse munten, w.o. Claudius en Constantinus			F/ZF	AE	3.00	
5	Brabant	Filips IV	oord - Brussel	1648	F	Cu	1.00	
6		Albrecht & Isabella	oord - 's Hertogenbosch	1607	ZG	Cu	1.00	
7		Jozef II	dubbel oord - Brussel	1789	F	Cu	5.00	
8	Vlaanderen	Karel V	4 mijt - Brugge (RR)		ZG	Cu	20.00	
9	Luik	Théodore de Baviere	3x oord: 1750 + 1751 + 1752		div	Cu	1.00	
10	België	Merksplas	gevangenisgeld 1 + 2 + 5 centimes		div	AE	9.00	
11		Gent	5 frank 'Vooruit'	1928	ZF	CuNi	5.00	
12		Leopold I	½ franc gelauwerd	1834	G	Ag	5.00	
13		Leopold I	1 franc gelauwerd	1840	ZG	Ag	1.00	
14		Leopold I	5 francs gelauwerd	1848	F	Ag	25.00	
15		Leopold I	5 centimes	1862	F/ZF	CuNi	1.00	
16		Leopold I	10 centimes	1862	ZF	CuNi	1.00	
17		Leopold II	2 francs	1880 FR	F	Ag	1.00	
18		Leopold II	1 franc	1881 FR	F	Ag	1.00	
19		Leopold II	2 frank	1887 VL	F	Ag	1.00	
20		Albert I	1 franc	1912 FR	Pr	Ag	3.00	
21		Leopold III	5 francs	1941 FR	ZF	Zn	1.00	
22		Leopold III	5 francs	1947 FR	ZF	Zn	1.00	
23	Chili	Republiek	10 centavos	1915	F/ZF	Ag	3.00	
24	Duitsland	Duitse Rijk	25 pfennig 1909+1910+1911+1912		ZF	Ni	5.00	
25		Duitse Rijk	50 pfennig 1939+1940+1941+1942+1943		ZF	Al	5.00	
26		Duitse Rijk	2 Reichsmark	1934 A	ZF	Ag	3.00	
27	Finland	Republiek	5 euro herdenkingsmunt	2018	FDC	Bi	5.00	
28	Frankrijk	Louis VIII	denier Tournois (C.270)	1223-1226	ZG/F	Ag	10.00	
29		Republiek	50 centimes	1859 A	F	Ag	1.00	
30		Republiek	1 franc Napoleon III	1866 A	F	Ag	4.00	
31	G.-Britannië	Elizabeth II	crown 'Wedding Charles & Diana'	1981	Pr	CuNi	3.00	
32	IJsland	Republiek	1 krona 1965 + 2 kronur 1963		ZF	AE	1.00	
33	Italië	Napoleon	1 centimo	1808	F	Cu	5.00	

17

26

28

30

34

36

42

43

nr	item	beschrijving			kwal	mat	inzet
34	Italië	Firenze	1 lira	1860	F	Ag	7.00
35		Republiek	50 centesimi	1920	ZF	Ni	1.00
36	Monaco	Louis II	20 francs	1947	Pr	CuNi	1.00
37	Nederland	Beatrix	1 + 2 ½ gulden herdenkingsmunt	1980	Pr	Ni	2.00
38	San Marino	Republiek	100 lire	1979	Pr	Fe	1.00
39	Zweden	Republiek	5 öre	1882	F	AE	1.00
40		Gustaf VI Adolf	2 kronor	1971	FDC	CuNi	1.00
41	Zwitserland	Republiek	1 frank	1875	ZG	Ag	10.00
42		Republiek	20 rappen	1944	ZF	CuNi	1.00
43	medaille	Pius IX - Pius X en Pius XII 1854-1954			Pr	AE	10.00
44	jetons	Turnhout	Het Beste Brood der Kempen		F	Al	1.00
45		Zuidelijke Nederlanden, legpenning G. Van Hamme		1691	F	Cu	5.00
46		Duitsland	Nuremberg rekenpenning	+/- 1586	F/ZF	Cu	5.00
47		Duitsland	Nuremberg rekenpenning	+/- 1711	F/ZF	AE	2.50
48		Duitsland	Ship penny jeton	1490 à 1550	F	AE	5.00

nr	item	beschrijving	kwal	mat	inzet	
49	jeton	Frankrijk Lodewijk XVI – F. 13423	F	AE	5.00	
50	loten	België: album met 527 munten, type Michaux: Leopold II	div	div	5.00	
51		België: bankrolletje 25x 5 frank, type Rau 'Kredietbank'	div	CuNi	1.00	
52		Duitsland: 17 munten 1 - 10 pfennig WO I., op jaar gesorteerd	div	div	5.00	
53		Duitsland: 16 munten 1 - 10 pfennig WO II., op jaar gesorteerd	div	div	5.00	
54		Duitsland: 200 munten 1 - 50 pfennig	div	div	5.00	
55		Libanon: 9 munten 1952-1970	div	div	1.00	
56		Laos: 3 munten 1952	FDC	Al	1.00	
57		Afghanistan: 3 munten 1961	FDC	div	1.00	
58	album	Munten&Landen: 48 munten (HongKong, Australië, S-Arabië..)	divers	divers	1.00	
59	set	India: 6 munten	FDC	divers	1.00	
60	boek	Het dier op munt en medaille – Van Keymeulen & Gijzen 1973		tezien	1.00	
61	biljetten	België 5 francs type 1912 Brussel 03-01-1921	F	papier	10.00	
62		België 20 francs 13-05-1931	F	papier	1.00	
63		België 50 francs 18-03-1947	F/ZF	papier	1.00	

51

59

60

61

nr	item	beschrijving			kw	mat	inzet	
64	biljetten	Brazilië	2+5+10+20 cruzeiros	ZD (1955-1961)	FDC	papier	1.00	
65		Canada	2 dollar	02-01-1937	F	papier	1.00	
66		Cyprus	10 pounds	01-09-1995	ZF+	papier	1.00	
67		Finland	20 markkaa	1986	ZF	papier	1.00	
68		Frankrijk	Assignat 10 sous	52 ^{ste} reeks 1792	F	papier	1.00	
69		Frankrijk	10 Nouveaux Francs	07-04-1960	F	papier	1.00	
70		Groot-Brittannië	1 pound Peppiatt	1948	ZF	papier	1.00	
71		Italië	100 lire	05-10-1931	F	papier	1.00	
72		Nederland	10 gulden 'Grijsaard'	01-04-1936	F	papier	1.00	
73		Nederland	10 gulden	01-07-1997	FDC	papier	4.00	
74		USA	1 dollar	1935	F	papier	1.00	
75		wereld	15 moderne biljetten		FDC	papier	1.00	

65

73

div = divers
Ag = zilver

F = fraai
AE = brons-koper

ZF = zeer fraai
Fe = ijzer

Pr = prachtig
Cu = koper

FDC = fleur de coin
Ni = nikkel

UNC = uncirculated
Al = aluminium
Sn = tin

goud verguld, 38.6mm, 17g, oplage: 2.022 ex.
vz.: duif met olijftak, kz: Pax, Romeinse godin van de Vrede

Iedere 10 Vredesmedailles, betekent 1 wapen vernietigd

Wereldwijd circuleren 875 miljoen kleine vuurwapens. Elke dag raken 2.000 mensen gewond door een vuurwapen. Iedere minuut sterft er iemand door een vuurwapen. Terwijl u dit leest is opnieuw 1 leven ten einde gekomen. Humanium™ is een gecertificeerd zeldzaam metaal, moeilijker te verkrijgen dan zilver of goud, en wordt gemaakt van illegale wapens, ingezameld in conflictgebieden. Alle opbrengsten worden gebruikt om slachtoffers van vuurwapengeweld te helpen.

In een strikt gelimiteerde oplage van 2.022 is de Humanium™ Vredesmedaille geslagen op de Noorse muntpersen die ook jaarlijks de 'Nobelprijs voor de Vrede' slaan. Het goud waarmee is verguld is bovendien Fairmined™, gewonnen met respect voor mens en milieu.

Filatis 2

Postzegelhandel De Beul

Alles voor verzamelaars van postzegels, postkaarten,
bankbiljetten, munten en euromunten.

www.FILATIS2.com

gespecialiseerde website voor euromunten

Om de een of andere reden valt mijn oog nog dikwijls op Franse munten of biljetten. Ook nu weer bij het samenstellen van deze veiling.

Zoals steeds zie je in de beschrijving van het lot het land, de waarde-aanduiding en het jaar. Soms hier en daar nog een extra detail. Zo kwam ik bij lot nr. 69 en was aan het typen '10 Francs'. Bij het nakijken ervan merkte ik op dat er '10 Nouveaux Francs' gedrukt stond. En omdat onbekend onbemind is: op zoek dan maar!

Al direct kwam ik terecht bij een mooie affiche die door het Franse Ministère des Finances was uitgegeven.

Toen generaal De Gaulle in juni 1958 weer aan de macht kwam, kreeg hij te maken met een moeilijke context. Zijn prioriteiten zijn: Frankrijk nieuwe instituten te geven, het Algerijnse probleem op te lossen en een faillissement te voorkomen. De Gaulle vertrouwde zijn minister van Financiën, Antoine Pinay, en de econoom Jacques Rueff de taak toe om de langverwachte hervorming voor te bereiden die de wens zou moeten waarmaken om terug te keren

naar monetaire stabiliteit.

De 'Nieuwe Frank' vervangt de 'Oude Frank'

Volgens de ordonnantie van 27 december 1958 "zal vanaf een bij decreet vast te stellen datum, en uiterlijk op 1 januari 1960, een nieuwe munteenheid van honderd frank worden gecreëerd". Op 1 januari 1960 verving men de 'Oude Frank' door de 'Nieuwe Frank'. De oprichting van deze 'Zware Frank' loopt parallel met een nieuwe devaluatie, de zevende sinds de bevrijding. Gemaakt van nikkel, de nieuwe frank, ook wel 'Franc Pinay' genoemd, heeft een waarde van 100 oude franken.

Pinay besloot dus dat de franc twee nullen moest verliezen, waarmee hij tegemoet kwam aan een diepe wens van De Gaulle, die eigenlijk terug wilde naar de franc uit zijn jeugd. Qua koers kwam het aardig in de richting. Moesten er in 1914 nog 5.16 francs betaald worden voor een dollar, in 1958 waren dat er al 494, waardoor de koers van de franc ten opzichte van de dollar na de monetaire hervorming, bijna uitkwam op

die van voor de Eerste Wereldoorlog. Na de munthervorming waren de prijzen zoals in 1917: een kip kostte 4.80 franc, een fles tafelwijn 1fr 30, een postzegel 25 centimes, benzine kostte 1 franc per liter.

Doordat er een overgangsperiode van twee jaar was ingesteld, konden de Fransen in 1959 wel drie verschillende briefjes met het hoofd van kardinaal Richelieu in hun portemonnee hebben zitten: een oude, met daarop het bedrag van 1.000 francs, één uit 1958, hetzelfde als het oude biljet, maar waarbij Richelieu naast zich in rode letters de vermelding moest dulden: contre-valeur de 10 NF, en één met daarop de waardevermelding 10 Nouveaux Francs. Voer voor fraudeurs dus, want er was niet meer dan een zwart schrijvende pen nodig om op een biljet van oude francs, na het bedrag, het woordje *nouveau* toe te voegen en zo met de hele familie nagenoeg gratis uit eten te gaan!

Gouverneur Baumgartner van de Banque de France loste deze pennen-truc op met een pennentrek: het bijvoeglijk naamwoord 'nouveau' moest consequent vóór franc komen, zoals het volgens de officiële grammatica ook hoorde, en niet erna: Nouveau Franc, en niet Franc Nouveau. **KDP**

Bronnen: <https://www.bourseducollectionneur.com/> wikipedia, internet

Nieuw in de BIB

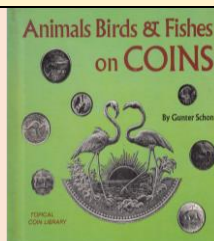

Het huisgeld en de penningen van de Maatschappij van Weldadigheid en de Rijksgestichten, 1821-1871

Wiebe Nijlunsing
2022 KNGMP

Animals, Birds & Fishes on COINS Topical Coin Library

Gunther Schon
1971

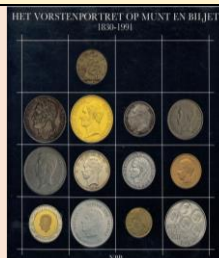
Uit Eigen Kring 20 Jaar Later

Uitgave tgv. het 60-jarig bestaan van N.K. Rotterdam
1962-2022

N.K. Rotterdam 2022

Het Vorstenportret op Munt en Biljet 1830-1991

NBB
1991

Elk lid kan gratis boeken ontlennen uit de clubbibliotheek voor de duur van 1 maand. Vraag info aan Frank, onze bibliothecaris. De volledige lijst is te raadplegen op www.numismatica-herentals.be/bibliotheek.

MAUQUOY®

since 1875

SPECIALIST in
MEDAILLES - ERETEKENS - PENNINGEN

Wenst U meer te weten over de aangeboden mogelijkheden,
bezoek onze website of contacteer ons vrijblijvend.

www.mauquoy.com

medal@mauquoy.com

014/50.79.10

A number of important new Celtic coin types, said to be previously unpublished and unrecorded by *Ancient British Coins* (Aylsham 2010), are featured in Chris Rudd's auction, January 2023. These rarities include a silver unit which shows a forceful female head, thought to be that of a British river-goddess, wearing a duck-head diadem (1); one of the earliest 'linear' cast potin coins of Kent with a Picasso-style head (2); an unusual 'sunflower' type gold stater of the Corieltavi with a ring under the horse's head (3); a 'Clacton Cross Chains' gold quarter stater of the Trinovantes which appears to have a pair of handcuffs on the obverse - 'an oblique reference to slave-trading?' asks the cataloguer -(4); and what is thought to be the sole surviving specimen of the first gold quarter stater issued by Verica, the philo-Roman British king whose flight to the emperor Claudius provided a great excuse for the latter's invasion of Britain in AD 43 (Cassius Dio, *History of Rome*)(5).

1
Chichester Goddess
silver unit, c.50-30 BC,
found near Blewbury,
Oxfordshire,
3 April 2022.

2
Curved Bull, Holman
Type B2/2-1a, cast
potin unit, 115-100 BC.
Found near Deal, Kent,
c.2002.

3
Sunflower, Ring under
Head, gold stater,
c.55-45 BC,
Found Glengham,
Lincolnshire,
5 December 2009.

4
Clacton Cross Chains
gold quarter stater,
c.55-45 BC,
Found near Dunmow,
Essex.

5
Verica Aqueduct gold
quarter stater,
c.AD 10-40. Found
Pulborough, West
Sussex, May 2021.

6
Celtic Philippus, Ear of
Corn Type gold stater,
c.250-220 BC, Ex
Shulman, Amsterdam,
March 1936, lot 440.

Elizabeth Cottam, director of Chris Rudd Ltd, thinks that the most important coin in her January sale is what she calls a ‘Celtic Philippus’ (6). She says: “This heavyweight old stater – it’s almost pure gold – is one of the earliest Celtic copies of the famous Philip of Macedon gold staters that Greek generals used to pay to their Celtic mercenaries. This one is the only known specimen that has an ear of corn below the two-horse chariot. It first appeared in a Dutch auction in 1936, the year before Chris Rudd was born, and then pretty much vanished from public view for the next eighty-six years. Luckily for us, we spotted it in a recent French sale and bought it before anyone else realised its significance. As far as I know, this is the first time this important and extremely rare gold stater has been offered for public sale in Britain.”

For more information, email: liz@celticcoins.com

Chris Rudd, PO Box 1500, Norwich NR10 5WS, England.

za 3	EGMP Dendermonde- 'tKlokske, Pijndersln 88, Denderm. Gent-West MC - Centr. Reinaert, Reinaertstraat 28, Gent NK Hasselt - C.C. vergaderzaal 1 - Kunstlaan 5, Hasselt EVB - Lunch Garden - Blv. du Souverain 240, Oudergem	12-16.30u 13-15.30u 13-16.30u 8.30-12u
zo 4	EGMP Leuven- Bowling Anglo - Pleinstraat 53, Holsbeek EGMP ZW-Vlaand- Kartouchke, Ingelmunsterstr, Izegem Edelweissje - St-Katarina - N. Cleynaertsiaan 1, Hasselt	9-12.30u 8-12u 8-12u
di 6	AEN Brussel - Bowlmaster, rue Aug V Zande 45, Brussel	vanaf 18u
vr 9	AEN Verviers - S-Coeurs, rue de la Moinerie, P-Rechain	18.30-21u
za 10	AEN Nijvel-Coll. St-Gertrude-Faubourg d Mons 1, Nijvel Gent-West MC - Centr. Reinaert, Reinaertstraat 28, Gent EVB - Lunch Garden - Blv. du Souverain 240, Oudergem Veiling nr. 152 Jean Elsen & ses Fils Tervurenlaan 65, 1040 Brussel	14-17u 13-15.30u 8.30-12u
zo 11	EGMP Herentals-St-Antonius, Kapucijnenstr 7, Herentals CN Val de Salm - Quartier de la Gare, rue dl Station, Vielsalm VV St-Truiden- Oud Atheneum, Zoutstraat 6, 3800 St-Truiden Wase Rclub - Puyenbeke - Watermolenstr 104, St-Niklaas	8-12u 9-12u 8-12u 9-12u
ma 12	EGMP Brugge - CM Kon. Astridln 2, St-Michiels-Brugge	vanaf 19u
di 13	NK Zeeland - Hof Mondriaan, Vrijlandstr 28, Middelburg	19-21.30u
wo 14	NK Brabant - Bar le Duc, Korenbrugstr, 's-Hertogenbosch	20-21.45u
za 17	EGMP Antwerp-De Cluyse-Kerkhofblommenstr Merksem Gent-West MC - Centr. Reinaert, Reinaertstraat 28, Gent EVB - Lunch Garden - Blv. du Souverain 240, Oudergem Veiling munten & biljetten The Coinhouse-auctions info@thecoinhouse-auctions 0468-327635	12.30-16u 13-15.30u 8.30-12u
zo 18	EGMP Aalst - St-Jan Immerzeel - R. Novarumstr 4, Aalst EGMP ZW-Vlaand - CC Het Spoor - Eilandstr Harelbeke AEN Luik - Collège St-Servais, 104 Rue St-Gilles, Luik	9-12u 13-16u 8.30-12u

za 24	EVB - Lunch Garden - Blv. du Souverain 240, Oudergem	8.30-11u
zo 25	AEN La Louvière- Rue Joseph Wauters 63, Strépy-Bracq.	8.30-12u
28 29	WB Evenementen - Oudejaarsbeurs Houten Expo - Meidoornkade 24, Houten (NL)	9.30-16u
za 31	EVB - Lunch Garden - Blv. du Souverain 240, Oudergem	8.30-11u

VAN
ECCEL
POEL

VAN ECCELPOEL - food & drinks with a (hi)story

VERSMARKT - WIJN - BIER - STERKE DRANKEN

*Vrije toegang in onze wijnkelder:
Dagelijks meer dan 50 wijnen te proeven!*

Van Eccelpoel
Lierseweg 20 - 2200 Herentals
014 21 26 93
bestellingen@vaneccelpoel.com
www.vaneccelpoel.com

Openingsuren:
Maandag: 12u - 18u
Dinsdag - Vrijdag: 09u - 18u
Zaterdag: 08u - 18u
Zon- en feestdag: 08u - 12u

zo 4 dec

42e Bourse Numismatique de Lille

8-16u

Salle 'Le gymnase' - 7 Place Sébastopol, Lille

numisclubdunord.fr

za 10 dec

20e Monexpo Hotel Novotel Parijs Est

Avenue de le République 1, Bagnolet

www.nicolasquentin.com

9 & 10 December 2022

Auction 153

Tervurenlaan 65, 1040 Brussel

02-7346356

www.elsen.be

wo 28 & do 29 dec

Oudejaarsbeurs Houten

9.30-16u

Expo Houten - Meidoornkade 24, 3992 AE Houten

info@wbevenementen.eu

www.wbevenementen.eu

HJR Fine Arts

spri

Hadrien J. Rambach, expert

Rue du Noyer 282-28

1030 Bruxelles

☎ +33 659 604 736

✉ coinadvisor@yahoo.co.uk

Numismatique

Conseil pour l'achat et la vente
de monnaies antiques d'exception

Glyptique

Étude, achat et vente de pierres gravées
antiques, Renaissance et néoclassiques

Hadrien J. Rambach

Représentant pour la Belgique

MAISON PALOMBO GENÈVE

Prise de dépôts pour vente aux enchères

Cabinet Numismatique Maison Palombo

24 rue de la Cité

1204 Genève (Suisse)

☎ +41 223 109 197

✉ palombo.geneve@gmail.com

Comptoir Marseillais de Bourse

22 la Canebière

13001 Marseille (France)

☎ +33 491 549 394

✉ palombo@wanadoo.fr

Change et Numismatique Toulonnais

28 avenue Jean Moulin

83000 Toulon (France)

☎ +33 494 935 136

✉ comptoirdechange@wanadoo.fr

Jean ELSÉN & ses Fils n.v.

VEILING 153 · 9 & 10 DECEMBER 2022

**WIJ AANVAARDEN UW VERZAMELMUNTEN,
PENNINGEN EN ERETEKENS VOOR ONZE
VEILING VAN MAART 2023**

TERVURENLAAN 65
B-1040 BRUSSEL

TEL: +32-2-734.63.56
FAX: +32-2-735.77.78

info@elsén.eu
www.elsén.eu